

УТИЦАЈ ТЕЛЕВИЗИЈЕ И ФИЛМА У ЕСТЕТСКОМ, ЕТИЧКОМ И МОРАЛНОМ СМISЛУ НА РАЗВОЈ ДЕЦЕ

Снежана Радић Драгана Милић

Универзитет у Источном Сарајеву, Педагошки факултет у Бијељини

Апстракт: Од појаве телевизије (почетак XX века) вршена су и врше се многа истраживања тог медија. Подељена су мишљења о важности и утицају телевизије. Неки сматрају да телевизија повезује народ и културу заједничким искуством, а други је оптужују да је неподношљива сметња општем миру јер разара ткиво дома, породице, школе и свега другог што дотакне ликом и сликом.

Телевизија је присутна у скоро сваком домаћинству и светлуцање малог екрана примећују најмлађи пре него и схвате њену функцију. Од тада почиње занимање деце за телевизију. Деца воле телевизију и сматрају је својим пријатељем. Небројене су васпитно-образовне могућности телевизије. Међутим, у овом раду ћемо се осврнути и на оптужбе да телевизија врши негативан утицај на дете, али исто тако приказаћемо и који је то позитиван утицај телевизијских садржаја.

Кључне речи: телевизија, филм, утицај телевизије, занимање деце за телевизију.

УВОД

Гледање телевизије је главна активност деце и адолесцената и на њих има велики утицај. Деца, у просеку, дневно гледају телевизију три до четири сата. Тим темпом до завршетка средње школе деца проведу више времена гледајући телевизију него што проведу у учионицама.

Док телевизија може забавити, информисати и правити деци друштво, са друге стране може утицати на њих и на непожељан начин. Време проведено гледајући телевизију одвлачи од важних активности као што су читање, израда домаћих задатака, играње, вежбање тренирање неког спорта и социјализацију. Такође, гледајући телевизију, деца сазнају информације које могу бити неприкладне и нетачне. Често не могу да праве разлику између фантазије приказане на телевизији и реалности.

Као важан елемент телевизијског програма коме су и деца у великој мери услед недостатка контроле, незаинтересованости и непажње родитеља изложена, свакако је филм. Филмови обилују најчешће сценама насиља, убистава, крађе, проституције, алкохола, сценама узимања дроге и других опојних средстава.

Телевизија подражава нови облик понашања и подстиче агресивност деце. Ако дете гледа филм непримерен његовом узрасту, може да побрка стварност са маштом и да почне да размишља да оно што могу ликови из филма може и оно (да лети, да буде убијено, па да оживи и сл.). Томе су првенствено подложни малишани и зато треба да се ограничи шта и колико дете може да гледа. Оно уноси у себе њихове погледе на добро, лепо, поштено, односно на непоштено, ружно,

забрањено итд. И то постаје саставни део дечије личности, те ће се понашати према томе и у одсуству родитеља (Богомолов, 1979).

Дете је гледањем различитих филмских, а њему непримерених садржаја, принуђено и да чује безброј псовки и погрдних речи које ће полако усвајати и примењивати у свом речнику. У оној мери у којој је дете препуштено да само гледа различите садржаје, без комуникације са околином, може да трпи негативан утицај телевизије. Гледајући на телевизијски стил живљења, облике понашања, стил облачења и начине опхођења, деца без размишљања то прихватају и опонашају, удаљавајући се тако од свог система вредности, своје културе и идентитета (Врабец, 1977).

ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ЗАДАЦИ ИСТРАЖИВАЊА

Предмет нашег истраживања је утицај телевизије и филма на развој деце млађег основношколског узраста у естетском, етичком и моралном смислу.

Циљ нашег истраживања је да испитамо како гледање телевизије и филмова утиче на естетски, етички и морални развој деце. У истраживању су постављени следећи задаци:

- Утврдити какве филмове на телевизији деца млађег основношколског узраста гледају.
- Утврдити какви ефекти се постижу гледањем филмова и телевизије.
- Утврдити да ли се гледањем филма и телевизије подстиче машта.

ХИПОТЕЗЕ ИСТРАЖИВАЊА

Узимајући у обзир основу проблема, предмета и циља истраживања, као и методолошког приступа у овом истраживању, постављена је општа и помоћне хипотезе.

Општа хипотеза:

- Гледање филмова ремети естетски, етички и морални развој детета.

Помоћне хипотезе су:

- Филмови не развијају машту.
- Гледање филмова има лош ефекат на децу.

УЗОРАК ИСТРАЖИВАЊА

Узорак истраживања чине ученици трећих и четвртих разреда основних школа у Бијељини (ОШ „Вук Караџић“, ОШ „Кнез Иво од Семберије“, ОШ „Свети Сава“), њих укупно 452, као и родитељи тих ученика, којих је било 411. Узорак истраживања је случајни и квотни.

МЕТОДЕ, ТЕХНИКЕ И ИНСТРУМЕНТИ ИСТРАЖИВАЊА

Методe и технике које ће бити примењене у овом истраживању су одабране у складу са природом проблема, предметом истраживања, циљем и задацима истраживања, као и у складу са постављеним хипотезама. Приликом истраживања ће се примењивати метода индукције, дедукције, синтезе, метода испитивања, дескриптивна метода, метода компарације и метода статистичке анализе.

У истраживању су кориштене техника анкетирања и инструмент- упитник за ученике и родитеље, који је посебно конструисан за потребе овог истраживања. Упитник је био анониман.

Помоћу упитника су прикупљене информације о томе какве филмове деца гледају и какво мишљење имају родитељи о утицају филмова на њихову децу.

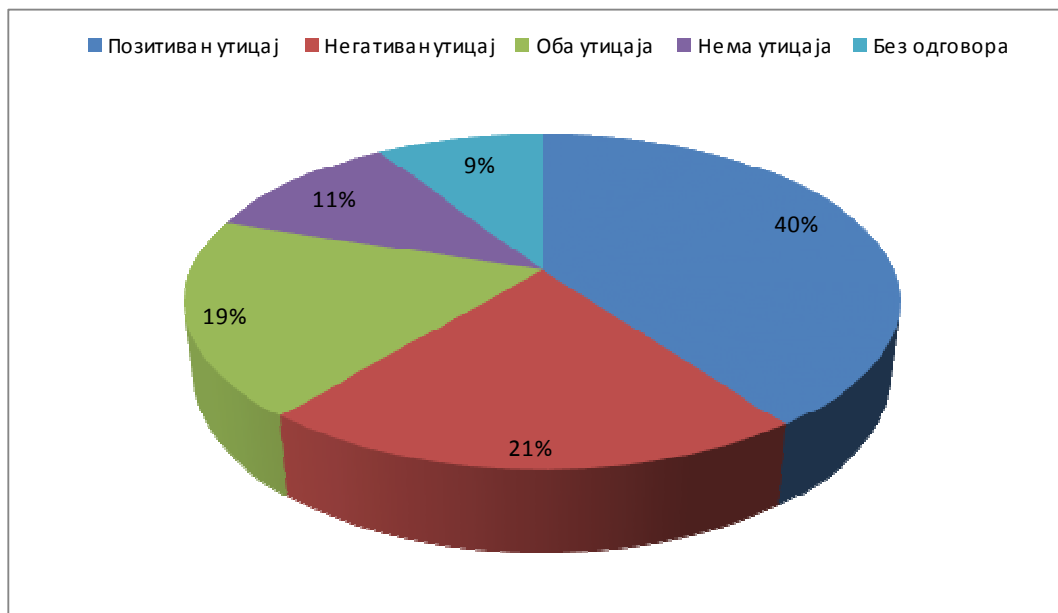
РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Родитељи обухваћени испитивањем су се у 40% случајева изјаснили да телевизија има позитиван утицај на васпитање и образовање деце (Табела 1 и Графикон 1). Упола мање родитеља (21%) је утицај телевизије оцијенило као негативан. Да телевизија има и позитиван и негативан утицај на васпитање и образовање деце сматра 19%. Телевизија нема утицаја на васпитање и образовање деце сматра 11% испитаника. Без одговора на питање да ли телевизија утиче на васпитање и образовање деце је било 9% родитеља.

Табела 1. Утицај телевизије на васпитање и образовање детета

	ОШ „Кнез Иво од Семберије“	ОШ „Вук Караџић “	ОШ „Свети Сава“	Укупно	%
Позитиван утицај	39	41	84	164	40%
Негативан утицај	18	19	51	88	21%
Оба утицаја	13	12	52	77	19%
Нема утицаја	10	14	23	47	11%
Без одговора	6	11	18	35	9%
УКУПНО	86	97	228	411	100%

Графикон 1. Утицај телевизије на васпитање и образовање детета

Родитеља су у 80% случајева свесни утицаја телевизије на њихову децу. То потврђују и следеће изјаве родитеља:

- „Деца се уживе у ликове из серије мислећи да је то нормално, имитирају несвесни последица које се могу десити”.
- „Превелика дрскост, ношаланција и жеља да опонашају све што стигну”.
- „Да нема разговора, лошег утицаја би било јако пуно”.

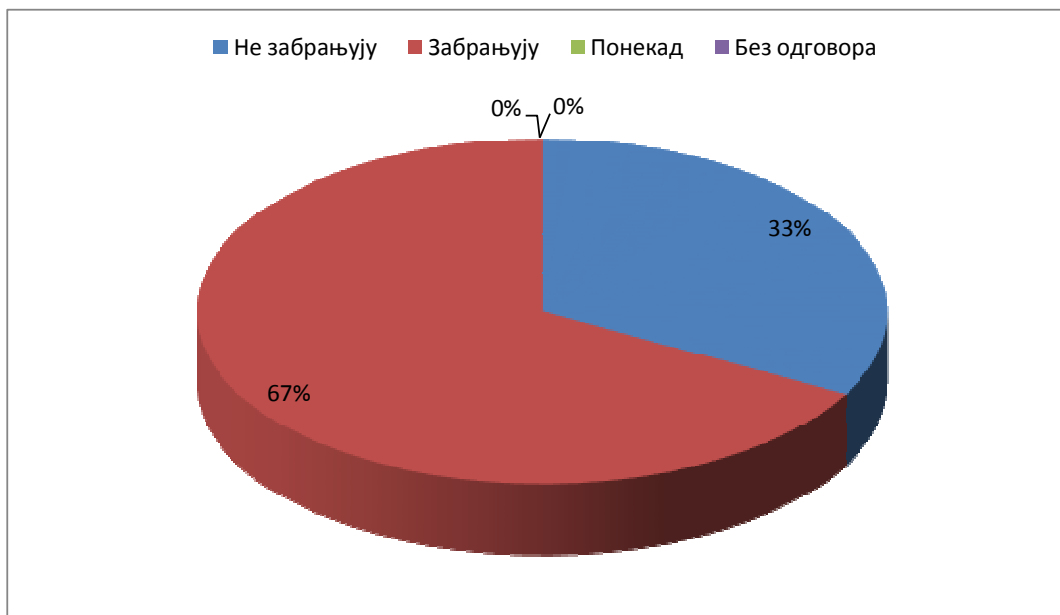
Да би заштитили своју децу од тог утицаја неки родитељи, уместо разговора, прибегавају забрани гледања телевизије.

Забрану гледања одређених емисија има 67% деце, што значи да родитељи воде рачуна о томе шта и у којој мери њихова деца могу да гледају.

Табела 2. Забрана гледања телевизије

	ОШ „Кнез Иво од Семберије“	ОШ „Вук Караџић“	ОШ „Свети Сава“	Укупно	%
Не забрањују	34	57	56	147	33%
Забрањују	67	54	181	302	67%
Понекад	1	-	-	1	-
Без одговора	1	-	1	2	-
Укупно	103	111	238	452	100%

Графикон 2. Забрана гледања телевизије

Родитељима смо поставили и питање зашто забрањују гледање телевизије деци. Испитаници у 46% случајева деци забрањују гледање телевизије кад садржај емисија није примерен њиховом узрасту (Табела 2 и Графикон 2). Забрана гледања телевизијских садржаја уследи и кад родитељи процене да би емисије могле штетно деловати на децу (30% испитаника). У случајевима каде се програм касно емитује 10% родитеља забрањује деци гледање ТВ садржаја. Родитељи забрањују деци емисије за које сматрају да их неће разумети у 7 посто случајева. Због непослушности и слабог успеха у школи шест процената родитеља забрањује ТВ садржаје. У једнаком проценту родитељи реагују забраном кад деца запостављају учење.

Табела 3. Разлози забране гледања телевизије

	ОШ „Кнез Иво од Семберије“	ОШ „Вук Караџић“	ОШ „Свети Сава“	%
Садржај емисије није за децу	54	69	135	46%
Те емисије би могле штетно деловати на децу	39	45	84	30%
Програм се емитује касно	9	20	28	10%
Деца их неће разумети	8	13	19	7%
Непослушност и слаб успех у школи	6	4	24	6%
Запостављају учење	1	-	-	1%

Графикон 3. Разлози забране гледања телевизије

Родитељи забрањују деци да гледају емисије које нису намењене деци, емисије са изразитим насиљем и убиствима, еротске садржаје, хорор филмове и серије. Психичка зрелост не пада детету са неба готова, већ се она обликује у дозревању као непрекидан процес. Зато је уместо забрана потребно организовати дететову активност и култивирати дететов укус, тј. усмеравати начин на који бира и прихвата телевизијске садржаје. Детету треба помоћи да постане позитивна личност не скривајући ружне и негативне стране већ му приказати животну реалност онаквом каква она јесте

Табела 4. Забрањени телевизијски садржаји

	ОШ „Кнез Иво од Семберије“	ОШ „Вук Караџић“	ОШ „Свети Сава“	Укупно	%
Емисије које нису за децу	18	14	54	86	28%
Насиље и убиства	5	15	49	69	23%
Еротске филмове	19	10	32	61	20%
Хороре	12	4	19	35	12%
Серије	4	9	16	29	10%
Оне које се емитују касно	6	2	7	15	5%
Политичке емисије	1	-	3	4	1%
Неке цртане филмове	2	-	1	3	1%

Графикон 4. Забрањени телевизијски садржаји

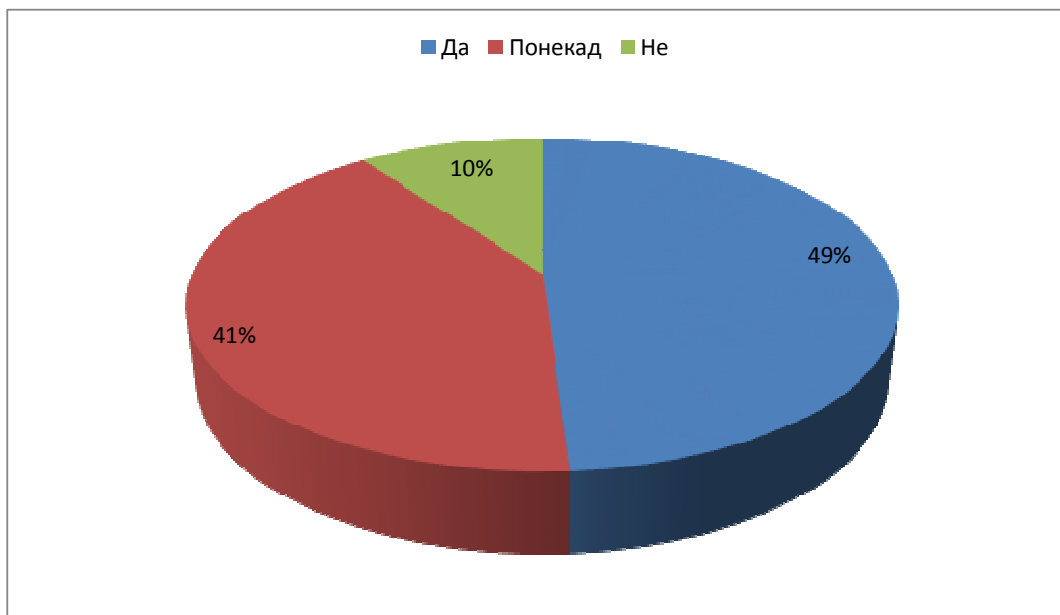

На питање у којој мери гледају заједно са децом ТВ емисије (Табела 5 и Графикон 5) 10% родитеља је одговорило да никада не седе пред мали екран како би заједно с децом погледало телевизију. Не знамо да ли 41% родитеља понекад, али плански седе испред телевизије или је то случајно заједничко гледање у којем се деца више ометају испитивањима или бескорисним разговором.

Табела 5. Заједничко гледање ТВ емисија родитеља и деце

Школа	Да	Понекад	Не	Укупно
„Кнез Иво од Семберије“	36	40	10	86
„Вук Караџић“	47	40	10	97
„Свети Сава“	119	90	19	228
Укупно	202	170	39	411
%	49%	41%	10%	100%

Графикон 5. Заједничко гледање ТВ емисија родитеља и деце

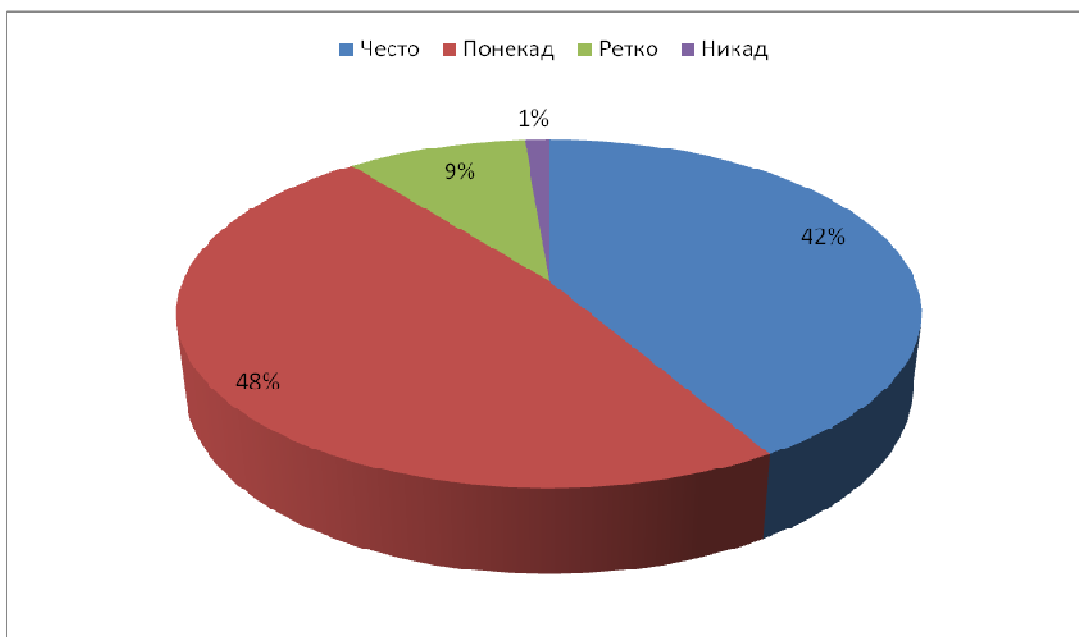

Нашим истраживањем смо уврдили и да у 40 % случајева родитељи често разговарају са децом након гледања телевизије (Табела 6 и Графикон 6). Морамо напоменути да 40% родитеља сматра да телевизија врши позитиван утицај на децу (Табела 1 и Графикон 1). Нешто већи проценат (46%) је и оних који понекад разговарају са децом о одгледаним емисијама. Само 5% испитаника је изјавило да никад не разговарају са својом децом о ономе што је гледано на малом екрану. Ови подаци указују да родитељи плански користе телевизију и усмеравају децу да је и она на исти начин користе развијајући код деце културу гледања телевизије. Такав начин кориштења телевизије оставља позитиван траг на децу.

Табела 6. Разговор родитеља и деце након одгледаних ТВ емисија

Школа	Често	Понекад	Ретко	Никад	Укупно
„Кнез Иво од Семберије“	33	38	9	6	86
„Вук Караџић“	35	53	8	1	97
„Свети Сава“	97	97	21	13	228
Укупно	165	188	38	20	411
%	40%	46%	9%	5%	100%

Графикон 6. Разговор родитеља и деце након одгледаних ТВ емисија

Истраживањем смо проверавали и да ли деца воле да гледају телевизију сама или уз присуство других особа (Табела 7 и Графикон 7). Трећина испитаника (33%) је изјавила да воли да гледа телевизију сама. Одговор да телевизију воли да гледа са друговима дало је 24% испитаника. Процентуално 43% ученика воли гледати телевизију у друштву својих родитеља.

Занимљиви су одговори деце која воле у друштву родитеља гледати телевизију:

- „С родитељима је лепше јер ми објашњавају“.
- „Волим да смо сви на окупу и заједно уживамо у срећи“.
- „Када сам с родитељима не треба да се плашим“.

Ученици који воле да сами гледају телевизијски програм дали су следећа објашњења:

- „Зато што родитељи почну са БЛА, БЛА, БЛА а другови запиткују“.
- „Сама се осећам опуштено јер немам осећај да ће навалити низ питања“.

Табела 7. Омиљени начин гледања телевизије

	ОШ „Кнез Иво од Семберије“	ОШ „Вук Караџић“	ОШ „Свети Сава“	Укупно	%
Сам	40	35	76	151	33%
С друговима	38	27	43	108	24%
С родитељима	25	49	119	193	43%
Укупно	103	111	238	452	100%

Графикон 7. Омиљени начин гледања телевизије

Истраживањем смо желели утврдити и да ли се деца боје док гледају телевизију. Резултати показују да се укупно 67% испитаника плаши док гледа ТВ (Табела 8 и Графикон 8), док се 33% уопште не плаши. Деца се највише плаше страшних ликова и чудовишта (24%), нешто мање хорора (19%) и ратних филмова, туче, убиства и крви (18%). Поред страха који осећају уз поједине сцене, деца страхују за своје омиљене ликове. Деца дубоко доживљавају телевизијске садржаје и искрене и снажне емоције их вежу за омиљене ликове. Ти ликови дакако могу бити и негативне личности. Потребна им је топлина дома и загрљај како би схватили и извукли најбоље из ТВ емисија. У том процесу доживљавања најближи су им родитељи јер се ТВ гледа у топлој кућној атмосфери. Утицај насиља с малих екрана могућ је само ако је дете препуштено само себи. Дете које је окружено топлим атмосфером родитељског дома, с којим се разговара о свим појавама с којим се сусреће и у животу и на телевизији неће бити подложно том утицају.

Табела 8. Страх приликом гледања телевизије

	ОШ „Кнез Иво од Семберије“	ОШ „Вук Караџић“	ОШ „Свети Сава“	Укупно	%
Не плашим се	47	53	50	150	33%
Страшних ликова и чудовишта	18	20	69	107	24%
Хорора	22	21	46	86	19%

Ратних филмова, туче, убиства и крви	13	15	51	82	18%
Змија и звери	1	7		8	2%
Да не умре глумац којег највише волим	2	1	5	8	2%
Да се не деси мени нешто као лику из филма	0	1	10	11	2%
Укупно	103	111	238	452	100%

Графикон 8. Страх приликом гледања телевизије

Еротски садржаји телевизије

У родитељским и школским круговима понекад се већим проблемом сматрају еротски и слободнији љубавни филмови, него филмови и ТВ емисије засићени насиљем, с много крви. Љубав се на ТВ-у појављује у безброј појавних облика, од безазлених платонских љубавних идила до жестоких примера сексуалности који су често негација праве љубави. Треба ли са свим овим облицима запљуснути неискусна и незрела млада бића? Треба ли то или не питање је које мучи децу, родитеље и наставнике. Та шкакљива тематика ТВ емисија и филмова посебно је атрактивна за децу. Многа деца сматрају посебним успехом када погледају такве садржаје а да их стрији нису открили. Све што је забрањено и о чему се не разговара добива на важности и жеља за откривањем тог вела тајновитости је све већа (Панић, 1978).

Опасност од патријархалног морала и сексуалне необавештености требало би да нас забрињава једнако као и присуство еротских садржаја на малом екрану, јер великој стопи смртности младих оболелих од сиде узрок сигурно није ни

најјефтинији еротски филм, али сигурно сексуално незнање и необавештеност јесте. Гледање ТВ емисија и филмова таквог садржаја треба, по сваку цену, контролисати, поготово у најосетљивијем периоду деце, периоду сазревања. Међутим, не можемо занемарити чињеницу да су такви садржаји, захваљујући кабловској ТВ све присутнији у домовима и да ће свако дете наћи начина да провири у тај њему забрањен свет. Све више је деце која ТВ пријемнике имају у својим собама, па им гледање таквих емисија постаје све мањи проблем. Деца гледајући такве садржаје остају у недоумици, збуњени и радознали (Пламенчић, 1982).

Немогуће је не истаћи велику улогу родитеља, који морају стећи храброст, поседовати умеће и започети разговор који неће и не сме одавати елементе забране гледања тих садржаја већ умешно и ненаметљиво објашњавање односа међу половима кроз које ће дете стећи способност распознавања доброг од лошег, лепог од оног што није лепо, а саставни је део тих емисија. Такви разговори ће бити корисни за васпитање, за односе међу половима али истовремено и за одгој за телевизију.

У оквиру нашег истраживања утврђено је да 20% родитеља забрањује гледање оваквих садржаја.

Телевизија отуђује децу

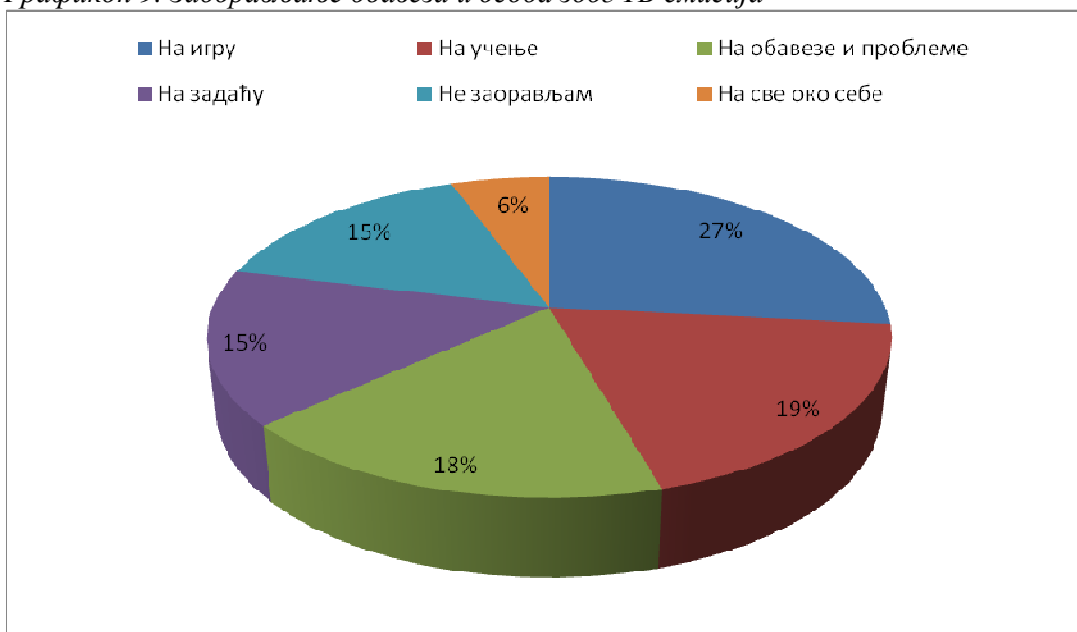
Телевизија се оптужује да људе све више раздружује, отуђује човека од човека. Приковавши младо биће у седало испред малог екрана чаролија слике у покрету одваја га од другова, од природе и од игре, која има огроман значај за развој детета. Она омогућава психички и физички развој. Дете које се не игра не може да утроши вишак своје енергије, па је због тога нервозно и раздражљиво. У социјалном погледу игра припрема дете за живот и комуникацију у друштву. Игром се дете учи да сарађује са другима да се потчињава колективу, да прима и даје. Она је активност детета и средство којим оно развија и усавршава своју моторику, мускулатуру, своје интелектуалне функције и своје друштвено понашање. Игра омогућава да упозна свет у којем живи и да се све боље сналази у њему. Сагледавши важност игре за дете, могли бисмо телевизију назвати злочинцем који полако али сигурно заробљава дете у четири зида, јер 24% деце ће напустити игру да би погледало омиљену емисију (Табела 9 и Графикон 9). Само 14% испитаника ће телевизију подредити другим активностима. Ови подаци би требало да подстакну родитеље да упуте децу у корисније активности од гледања телевизије и да спрече да гледање ТВ програма постане доминантна активност у слободном времену.

Табела 9. Заборављање обавеза и особа због ТВ емисија

	ОШ „Кнез Иво од Семберије“	ОШ „Вук Караџић“	ОШ „Свети Сава“	Укупно	%
На игру	36	28	47	111	24%
На учење	21	17	37	75	17%

На обавезе и проблеме	6	16	51	73	16%
На задаћу	11	15	37	63	14%
Не заборављам	12	15	35	62	14%
На све око себе	5	8	8	21	5%
На другове	4	6	13	23	5%
На школу	2	-	10	12	3%
Како се зovem и где се налазим	3	2	-	5	1%
На тренинг	3	4	-	7	1%
Укупно	103	111	238	452	100%

Графикон 9. Заборављање обавеза и особа због ТВ емисија

Утицај телевизије на слободу маште

Дечија машта игра врло значајну улогу у животу детета. Она му омогућава да превазиђе границе простора и времена, да доживљава фантастичне ствари, да ступи у везу са удаљеним особама и стварима и да врши подвиге који превазилазе његове моћи. Међутим, дечија перцепција је ограничена. Брзо смењивање кадрова у емисији не дозвољава детету да своју пажњу усмери на више страна, па му често важни детаљи промакну што доводи до емотивног недоживљавања и несхватања емисије. Усмеравајући пажњу на брзо смењивање слика, дете губи моћ маштања (Гоне, 1998). Могуће је да брзо смењивање кадрова онемогућује децу да схвате фабулу, али лепота кадрова, тј. визуелни доживљаји подстичу децу на маштање и

откривање нових светова. Резултати нашег истраживања (Табела 10 и Графикон 10) то потврђују јер 86% ученика машта уз телевизију.

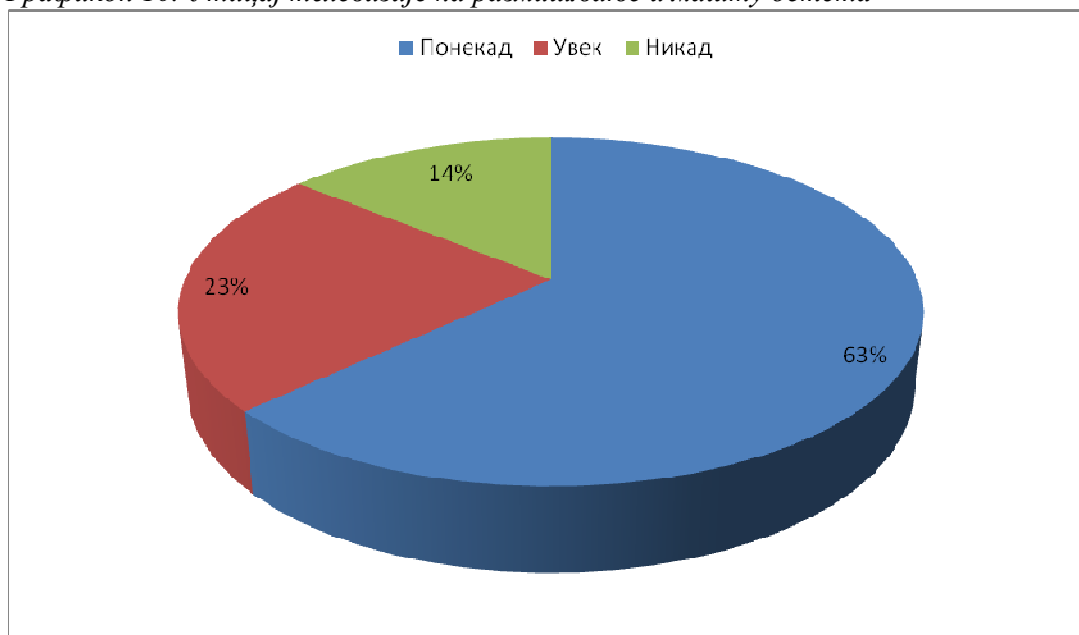
Телевизија за многе наше малишане открива лепши свет. Наводимо неколико одговора о чему маштају уз телевизију:

- „Маштам о бајковитим градовима”.
- „Маштам да летим небу и посматрам звезде и сунце”.
- „Маштам да постоје чаробне чизмице”.
- „Да се тата запосли тамо где су сталне плате”.

Табела 10. Утицај телевизије на размишљање и машту детета

	ОШ „Кнез Иво од Семберије“	ОШ „Вук Караџић“	ОШ „Свети Сава“	Укупно	%
Понекад	57	65	164	286	63%
Увек	39	27	38	104	23%
Никад	7	19	36	62	14%
Укупно	103	111	238	452	100%

Графикон 10. Утицај телевизије на размишљање и машту детета

Потискивање књиге

Раширено је мишљење да ученици уместо да читају роман прописан обавезном школском лектиром, гледају филм снимљен по том роману. То савремено „инстант“ учење не може заменити читање књиге и доживљавање њених посебности које телевизија и филм немају. Читајући књигу свако дете има слику свог чича-Томе и његове колибе, а гледајући истоимени филм виде слику какву је редитељ, односно сценарист створио.

Тешко је тврдити да ли је телевизија основни узрок зашто се не читају књиге. Пре би се рекло да не постоји култура читања а познато је како је стичемо,

односно не стичемо. Нашим истраживањем смо утврдили да 48 % ученика воли гледати филм (Табела 11 и Графикон 11). Исто толико ученика радије се одлучује за читање књиге, а 4 % ученика воли једно и друго подједнако.

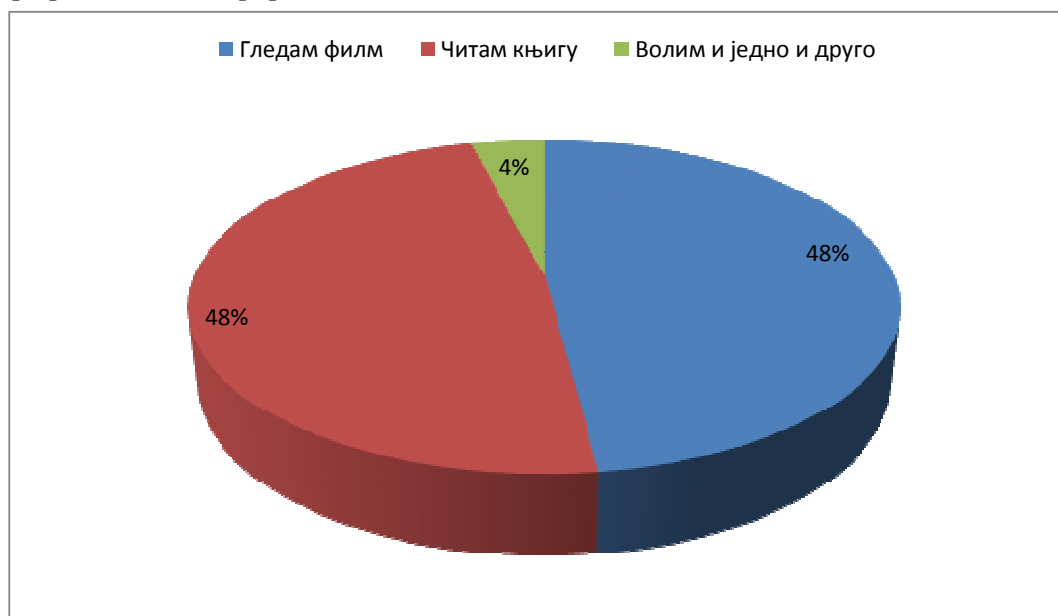
Читање и филм су две љубави које неће уништити једна другу. Они који воле маштати и стварати ликове по својој жељи, више воле читати књигу. Ученици који воле гледати ликове и доживљавати их као стварне више воле гледати филм. Навешћемо неколико занимљивих одговора зашто деца воле читати књигу, односно гледати филм:

- „У филму видим ликове а у књизи их замишљам”.
- „Волим више гледати филм зато што осећам да је стварност а када читам морам да размишљам и маштам о оном што сам прочитала”.
- „Из књиге сазнајем осећања”.
- „Филм има слике и боље је дочарано”.
- „Када гледам филм уверим се да је све стварно, а док читам не осећам да је стварно и то ми се не свиђа”.

Табела 11. Избор филма или књиге

	ОШ „Кнез Иво од Семберије“	ОШ „Вук Караџић“	ОШ „Свети Сава“	Укупно	%
Гледам филм	49	35	133	217	48%
Читам књигу	47	64	105	216	48%
Волим и једно и друго	7	12	-	19	4%
Укупно	103	111	238	452	100%

Графикон 11. Избор филма или књиге

ЗАКЉУЧАК

Наше истраживање је показало да позитиван или негативан утицај телевизије на дете не зависи само од телевизијског садржаја који се емитује. Изузетно је важно како деца доживљавају и разумевају те садржаје. Проблеми узроковани телевизијским програмом су могући уколико је дете препуштено само себи и ако телевизијски програм доживљава као бег од стварног живота. Наша хипотеза да гледање филмова ремети естетски, етички и морални развој детета је одбачена.

Помоћне хипотезе да филмови не развијају машту и да гледање филмова има лош ефекат на децу такође су одбачене. Резултати нашег истраживања потврђују да 86% ученика машта уз телевизију. Телевизија за многе наше малишане открива лепши свет. Веома је важно да родитељи заједно са својом децом гледају телевизијски програм, да им објашњавају у току гледања и да након гледања програма разговарају о њему, показало је наше истраживање. На тај начин ће развијати способност деце за селектовањем телевизијских садржаја и развијаће културу гледања телевизије. То је једини начин да се избегне негативан утицај телевизије и да се телевизија почне плански користити у корисне сврхе.

Као један од најјаснијих одраза тенденција савремене цивилизације, медији могу васпитању помоћи да испрати и одговори на актуелне потребе људског друштва. Очекивано је да се медији могу злоупотребити, па тиме и негативно утицати на децу, али опасност злоупотребе образовних садржаја увек је постојала и увек ће постојати. Једини начин да се против ње боримо јесте да останемо заинтересовани за садржаје са којима деца долазе у контакт и да, кад је то неопходно, успоставимо контролу над њима.

ЛИТЕРАТУРА

1. Богомолов, Ј.А. (1979): Проблеми времена у умјетничкој ТВ, Сарајево;
2. Браун, Р. (1977): Телевизија и деца, Београд, Глас;
3. Гиденс, Е., (2003): Социологија, Економски факултет, Београд;
4. Гоне, Ж. (1998): образовање и медији, Београд, СЛИО;
5. Група аутора, (1965/1966): Школски радио и телевизија, Загреб;
6. Микић, К. (2001): Филм у настави медијске културе, Загреб, Educa;
7. Панић, В. (1978): Развојно-динамичка психологија и психологија учења, Београд, Научна књига;
8. Пламенчић, Ђ. (1982): Образовна дјелатност телевизије, Загреб, Школска књига;
9. Врабец, М. и Тежак, С. (1977): Увођење у умјетност филма и телевизије, Нови Сад Раднички универзитет „Радивој Ћирпанов”.

ETHICAL AND AESTHETIC INFLUENCE OF TELEVISION AND FILM ON THE DEVELOPMENT OF CHILDREN

Summary: From the advent of television (the beginning of the twentieth century) many studies of this medium were, and are still carried out. Opinions on the importance and impact of television are divided. Some believe that television connects people and culture by shared experiences, and yet other are accusing it of being an intolerable disturbance to general peace as it destroys essences of home, family, school and everything else that it touches the character and image.

Television is present in almost every household, and flickering of the screen is noticed by the youngest even before they realize its function. Since that very moment, the interest of the children in television – starts. Children love television and consider it their friend. Educational opportunities of television are countless. However, in this article we will look at allegations that television carries a negative impact on the child, but also will present the positive influence of television contents.

Key words: television, film, influence of television, interest of children in television